

HANDHAVINGSCOLLEGE

ARREST

van 7 november 2024 met nummer
in de zaak met rolnummer

Verzoekende partij

vertegenwoordigd door advocaat met
woonplaatskeuze te

Verwerende partij

het **VLAAMSE GEWEST**, vertegenwoordigd door de
**Vlaamse Regering, ten verzoeken van de Vlaamse minister
van Omgeving en Landbouw**

vertegenwoordigd door advocaat met
woonplaatskeuze te

I. Voorwerp van het beroep

Verzoekende partij vordert door neerlegging van een verzoekschrift in het digitaal loket op 12 maart 2024 de vernietiging van de beslissing van de gewestelijke entiteit van 2 februari 2024 met nummer waarmee haar een alternatieve bestuurlijke geldboete wordt opgelegd van 480 euro wegens schending van artikel 12^{novies} van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (hierna: Natuurdecreet). Er wordt haar met name verweten met een gemotoriseerd voertuig (grasmaaier) door een bos te hebben gereden buiten de daartoe voorziene openbare wegen.

II. Rechtspleging

Verwerende partij legt het administratief dossier neer en dient een antwoordnota in. Verzoekende partij dient een wederantwoordnota in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 10 oktober 2024. Partijen stemmen in met het schriftelijk behandelen en in beraad nemen van de vordering (artikel 41, §3 van het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges - hierna: Procedurebesluit).

III. Feiten

1.

Op 14 juni 2023 stelt een bijzonder veldwachter, aangesteld door de jachtrechthouder van de wildbeheerseenheid _____ en erkend door de gouverneur van de provincie _____ (hierna: verbalisant), in _____ het volgende vast lastens onder meer verzoekende partij:

“Op maandag 13 juni 2023 was ik in mijn ambtsgebied.

Omstreeks 21:00 kwam ik twee personen tegen op grasmaaiers thv _____ richting _____ ze verzekerden mij enkel op het verharde steenpad te blijven en zette mijn weg verder. Rond de klok van 22:00, een tweetal km van de eerste ontmoeting, hoorde ik in het midden van het bos de ronkende motoren van die twee zitmaaiers terug. Zeer kort daarna hoorde ik een harde knal; precies een geweerschot..

Nu wetende welke kant ze opreden heb ik deze personen klem gereden thv _____ en hun geconfronteerd met het misdrijf; op de openbare weg met een gemotoriseerd voertuig zonder nummerplaat en het uitdrukkelijk verbod om met gemotoriseerde voertuigen in het bos te rijden. Dit samen met de gevaren code oranje ivm brandgevaar..

De harde knal bleek van één van hun motoren te komen..

De personen vroegen nog of ik boswachter was, waarop ik geen moment heb getwijfeld en mijn legitimatie van bijzonder veldwachter heb getoond..

...”

Deze vaststellingen worden opgenomen in het aanvankelijk proces-verbaal nr. _____ (hierna: PV), dat wordt afgesloten op 14 juni 2023 en op dezelfde datum wordt verstuurd aan de procureur des Konings en aan verzoekende partij.

2.

Op 12 juli 2023 ontvangt de gewestelijke entiteit de melding van de procureur des Konings van 26 juni 2023 dat het milieumisdrijf niet strafrechtelijk zal worden behandeld.

3.

Op 14 september 2023 brengt de gewestelijke entiteit verzoekende partij op de hoogte van haar voornemen om een alternatieve bestuurlijke geldboete op te leggen. Ze wijst haar daarbij op de mogelijkheid van een bestuurlijke transactie mits betaling van 380 euro (artikel 16.4.36, §3 DABM). Ze nodigt haar ook uit om bij gebreke van tijdige en volledige betaling van de voorgestelde geldsom een schriftelijk verweer mee te delen, eventueel vergezeld van een vraag tot hoorzitting, en biedt haar de mogelijkheid om inzage te vragen in het administratief dossier.

Verzoekende partij gaat niet over tot betaling en bezorgt op 12 oktober 2023 een schriftelijk verweer aan de gewestelijke entiteit, waarbij ze niet vraagt om te worden gehoord.

4.

Op 2 februari 2024 legt de gewestelijke entiteit een geldboete van 480 euro op, waarvan verzoekende partij met een beveiligde zending van 5 februari 2024 in kennis wordt gesteld. Dat is de bestreden beslissing.

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

1.

Verzoekende partij voert de schending aan van artikel 16.4.36, §1 van het decreet van 5 april 1995 houdende de algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna: DABM). Ze verwijt de gewestelijke entiteit dat deze haar na de ontvangst van de beslissing van de procureur des Konings om het milieumisdrijf niet strafrechtelijk te behandelen niet binnen een redelijke termijn in kennis heeft gesteld van het voornemen om haar een geldboete op te leggen. Ze stelt met name dat de gewestelijke entiteit haar pas na 65 dagen in kennis heeft gesteld van dit voornemen, waardoor de hiervoor bepaalde decretale termijn van 30 dagen meer dan tweemaal is overschreden, hoewel het een eenvoudig dossier betreft. Ze meent dat de bestreden beslissing in het licht van deze overschrijding van de redelijke termijn moet worden

vernietigd en er geen boete meer wordt opgelegd dan wel dat de boete minstens moet worden herleid en al dan niet deels met uitstel van tenuitvoerlegging moet worden opgelegd.

2.

Verwerende partij stelt dat de termijn van 30 dagen in artikel 16.4.36, §1 DABM, waarbinnen de gewestelijke entiteit de vermoedelijke overtreder in kennis moet stellen van haar voornemen om een geldboete op te leggen, een termijn van orde is, waarvan de overschrijding geen bevoegdheidsverlies tot gevolg heeft en niet noodzakelijk leidt tot de vernietiging van de boetebeslissing. Ze stelt dat de gewestelijke entiteit op basis van het zorgvuldigheidsbeginsel wel de plicht heeft om te handelen binnen een redelijke termijn, die steeds *in concreto* moet worden geëvalueerd, in het licht van de vervaltermijn van 5 jaar waarbinnen een boete kan worden opgelegd, waarbij er slechts sprake is van een kennelijk onredelijke termijn als de termijn zodanig laattijdig is dat het niet langer redelijk is om alsnog de normale voor het milieumisdrijf toepasselijke boete op te leggen. Ze merkt op dat verzoekende partij tijdens de bestuurlijke boeteprocedure niet heeft gewezen op de overschrijding van de redelijke termijn. Ze meent dat verzoekende partij ook in voorliggende jurisdictionele procedure niet aantoont dat de overschrijding van de ordetermijn in artikel 16.4.36, §1 DABM, in het licht van de ernst van het milieumisdrijf en de omstandigheden van het dossier, aanleiding moet geven tot de vernietiging van de bestreden beslissing en de kwijtschelding of vermindering van de boete. Ze stelt dat de overschrijding van deze ordetermijn met iets minder dan 35 dagen tijdens de vakantieperiode niet kennelijk onredelijk is, te meer de gewestelijke entiteit vervolgens ruim binnen de daarvoor bepaalde termijn van 180 dagen, die bovendien tijdelijk is geschorst in het licht van het voorstel tot betaling van een geldsom, een boetebeslissing nam.

3.

Verzoekende partij volhardt in haar wederantwoordnota in de argumentatie in haar verzoekschrift. Ze benadrukt dat het in het licht van de eenvoud van het dossier in hoofdte van de gewestelijke entiteit niet redelijk is om haar pas ruime tijd na de ontvangst van de beslissing van de procureur des Konings om het milieumisdrijf niet strafrechtelijk te behandelen in kennis te stellen van het voornemen om een geldboete op te leggen.

Beoordeling door het College

1.

Als de gewestelijke entiteit een milieumisdrijf wil bestraffen met een alternatieve bestuurlijke geldboete dient ze bepaalde termijnen in acht te nemen. Ze beschikt hiervoor enerzijds over een termijn van vijf jaar na de datum van afsluiting van het proces-verbaal dat voor het

milieumisdrijf is opgesteld, waarna de mogelijkheid tot het opleggen van een geldboete vervalft (artikel 16.4.30 DABM). Dit is een vervaltermijn, zodat de gewestelijke entiteit na het verstrijken hiervan niet langer bevoegd is om een geldboete op te leggen. Ze dient anderzijds haar voornemen om een geldboete op te leggen binnen een termijn van 30 dagen na ontvangst van de beslissing van de procureur des Konings over het niet strafrechtelijk behandelen van het milieumisdrijf aan de vermoedelijke overtreder over te maken (artikel 16.4.36, §1 DABM). Ze kan de vermoedelijke overtreder daarbij eerst, alvorens een geldboete op te leggen, een voorstel doen om een geldsom te betalen binnen een termijn van drie maanden (artikel 75/2, lid 3 van het besluit van de Vlaamse regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI DABM), naar aanleiding waarvan de procedure tot oplegging van een geldboete wordt geschorst (artikel 16.4.36, §3 DABM). Als de vermoedelijke overtreder hierop niet tijdig ingaat wordt de boeteprocedure hervat (artikel 16.4.36, §4, lid 2 DABM). Ze beschikt daarna over een termijn van 180 dagen om te beslissen over het opleggen van een geldboete, waarna ze haar beslissing binnen een termijn van 10 dagen aan de overtreder moet betekenen (artikel 16.4.37, lid 1 DABM). Dit zijn ordeterminen, waarvan de schending op zich niet wordt gesanctioneerd, zodat de gewestelijke entiteit na het verstrijken hiervan nog altijd bevoegd is om een geldboete op te leggen en de bestreden beslissing om die reden niet noodzakelijk moet worden vernietigd.

De gewestelijke entiteit heeft op basis van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en in het bijzonder de redelijke termijn als onderdeel van het zorgvuldigheidsbeginsel wel de plicht om binnen een redelijke termijn een beslissing te nemen. Onder het begrip ‘kennelijk onredelijke termijn’ verstaat het College een termijn die zodanig laattijdig is dat het niet meer redelijk kan worden geacht om de overtreder alsnog de normale voor het milieumisdrijf decretaal toepasselijke bestuurlijke punitieve sanctie op te leggen. De redelijke termijnvereiste manifesteert zich ten aanzien van de gewestelijke entiteit als de verplichting om te handelen als een goede huisvader en moet in het licht van de vijfjarige verjaringstermijn, als absolute grens waarbinnen een geldboete kan worden opgelegd, worden geëvalueerd naargelang de concrete omstandigheden. Hierbij kunnen tal van factoren een rol spelen, zoals de complexiteit van het dossier, het gedrag van de bestuurlijke overheden en de houding van de overtreder. De gebeurlijke vaststelling dat de redelijke termijn is overschreden leidt op zich niet noodzakelijk automatisch tot de vernietiging van de bestreden beslissing. De gevolgen hiervan moeten opnieuw worden beoordeeld naargelang de concrete omstandigheden en dit zowel uit het oogpunt van de bewijslevering als van de opportuniteit tot het opleggen van een sanctie en de omvang ervan. Het komt in eerste instantie aan de gewestelijke entiteit toe om binnen haar discretionaire bevoegdheid te oordelen over de (boeteverlagende) gevolgen van de

overschrijding van de redelijke termijn. Het College oefent hierop een wettigheidstoezicht uit en gaat met name na of de boetebeslissing op dat punt niet kennelijk onredelijk is.

2.

Verzoekende partij toont niet aan dat de gewestelijke entiteit kennelijk onredelijk oordeelt door bij de begroting van de boete geen rekening te houden met het tijdsverloop van de boeteprocedure en met name met de overschrijding van haar decretale beslissingstermijn in artikel 16.4.36, §1 DABM om haar voornemen tot het opleggen van een geldboete ter kennis te brengen aan de vermoedelijke overtreder.

Uit het administratief dossier blijkt dat de gewestelijke entiteit op 12 juli 2023 kennis krijgt van de beslissing van de procureur des Konings van 26 juni 2023 dat het milieumisdrijf niet strafrechtelijk zal worden behandeld, waarna ze verzoekende partij op 14 september 2023 op de hoogte brengt van het voornemen om haar eventueel een bestuurlijke geldboete op te leggen. Ze meldt verzoekende partij daarbij dat deze in aanmerking komt voor een bestuurlijke transactie, mits betaling van de voorgestelde geldsom binnen een termijn van drie maanden, waardoor de procedure werd geschorst. Verzoekende partij gaat niet over tot betaling, maar dient een verweerschrift in, zodat de bestuurlijke boeteprocedure wordt hervat. De gewestelijke entiteit beslist op 2 februari 2024 om een geldboete op te leggen.

De gewestelijke entiteit heeft de ordetermijn van 30 dagen, waarbinnen ze in beginsel haar voornemen om een geldboete op te leggen moet overmaken aan de vermoedelijke overtreder, en die een aanvang neemt vanaf de ontvangst van de beslissing van de procureur des Konings om het milieumisdrijf niet strafrechtelijk te behandelen, overschreden met ongeveer één maand. Er is hieraan op zich, zoals gesteld, geen sanctie gekoppeld. Verzoekende partij, die zich beperkt tot de verwijzing naar deze termijnoverschrijding en naar de eenvoud van het dossier, maakt in het licht van de concrete omstandigheden van het dossier niet aannemelijk dat er sprake is van een schending van de redelijke termijn waarbinnen de gewestelijke entiteit moet handelen en dat dit minstens aanleiding moet geven tot een herleiding van de geldboete. De betreffende termijn is bedoeld om een vermoedelijke overtreder spoedig in kennis te stellen van de opstart van een bestuurlijke boeteprocedure omdat deze kan leiden tot een hoge bestuurlijke geldboete. Gelet op dit doel is een overschrijding met ongeveer één maand niet kennelijk onredelijk en houdt dit ook geen vermoeden in van afstand door de gewestelijke entiteit van het voornemen om een boeteprocedure op te starten. Het blijkt niet dat deze termijnoverschrijding in voorliggend dossier gevolgen had uit het oogpunt van de bewijslevering en het recht van verdediging van verzoekende partij heeft aangetast, dan wel dat ze hierdoor schade of nadelen heeft ondervonden, zoals wordt bevestigd door het feit dat

ze dit in haar schriftelijk verweer niet heeft aangevoerd. Dit geldt des te meer in het licht van de vaststelling dat verzoekende partij niet betwist dat de gewestelijke entiteit de termijn van 180 dagen, waarbinnen ze in beginsel moet beslissen over het opleggen van een geldboete, en die een aanvang neemt vanaf de kennisgeving aan de vermoedelijke overtreder van haar voornemen hiertoe, maar in het kader van het voorstel tot betaling van een geldsom gedurende drie maanden tijdelijk wordt geschorst, heeft gerespecteerd.

Het middel wordt verworpen.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

1.

Verzoekende partij voert de schending aan van de artikelen 16.4.4 en 16.4.29 DABM en van het proportionaliteitsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur. Ze verwijt de gewestelijke entiteit dat deze bij de begroting van de geldboete ten onrechte geen rekening heeft gehouden met de verzachtende omstandigheid dat verzoekende partij lijdt aan een en bovendien nog jong is, hoewel ze dit tijdens de bestuurlijke boeteprocedure in haar schriftelijk verweer heeft opgeworpen en hiervan afdoende bewijzen heeft voorgelegd. Ze stelt dat ze daarmee niet heeft willen aanvoeren dat ze op het ogenblik van de feiten wilsonbekwaam was en dat verwerende partij dit argument ten onrechte in die zin heeft begrepen. Ze herhaalt in navolging van haar schriftelijk verweer dat ze het milieumisdrijf op zich niet betwist, maar dat haar een verzachtende omstandigheid betreft, die aanleiding dient te geven tot een vermindering van de geldboete en/of het al dan niet gedeeltelijk uitstel van de tenuitvoerlegging hiervan. In de rand hiervan merkt ze nog op dat ze op heden geen eigen inkomsten heeft en nog bij haar ouders woont, zodat de opgelegde geldboete ook in die zin niet proportioneel is in het licht van het eenmalig karakter van de schending van de milieuwetgeving.

2.

Verwerende partij wijst op de ruime discretionaire bevoegdheid van de gewestelijke entiteit bij de begroting van het boetebedrag en de uitvoeringsmodaliteiten en op de overwegingen hierover in de bestreden beslissing. Ze meent dat verzoekende partij niet aantoont dat de beoordeling door de gewestelijke entiteit van de waarderingscriteria en van de mogelijkheid om de boete op te leggen met uitstel van de tenuitvoerlegging foutief of kennelijk onredelijk is, maar zich beperkt tot een herhaling van haar schriftelijk verweer tijdens de bestuurlijke boeteprocedure. Ze stelt dat de gewestelijke entiteit rekening heeft gehouden met het

eenmalig karakter van de schending van de milieuregelgeving en met de vaststelling dat verzoekende partij lijdt aan maar op basis hiervan heeft geoordeeld dat het milieumisdrijf haar toch kan worden toegerekend. Ze meent dat verzoekende partij niet aantoonde dat het discretionair oordeel van de gewestelijke entiteit kennelijk onredelijk is omdat de van verzoekende partij daarbij niet als verzachtende omstandigheid in rekening is gebracht en de boete wordt opgelegd zonder uitstel van de tenuitvoerlegging, terwijl het College haar oordeel hierover niet zonder meer in de plaats kan stellen.

3.

Verzoekende partij volhardt in haar wederantwoordnota in de argumentatie in haar verzoekschrift. Ze benadrukt dat ze door haar onvoldoende in staat was om de ernst van het milieumisdrijf in te schatten omdat dit invloed heeft op haar sociaal-emotionele ontwikkeling en ze daardoor moeilijk situaties kan inschatten en de neiging heeft om anderen naïef te volgen om erbij te horen. Ze wijst op het gegeven dat personen met vaak een negatief zelfbeeld hebben omdat ze worden geconfronteerd met hun fouten en deze daarover achteraf ook schuldbesef hebben. Ze stelt dat ze hierdoor niet kan functioneren in het gewoon onderwijs en op een gespecialiseerde school zat voor kinderen met Ze stelt ook dat haar ouders altijd, met steun van de overheid, grote inspanningen hebben geleverd in het kader van haar opvoeding, maar dat het aanvoelen van grenzen en van hetgeen maatschappelijk aanvaardbaar is steeds een werkpunt is geweest, vooral wanneer ze met vrienden optrekt, zoals op het ogenblik van het milieumisdrijf. Ze herhaalt dat de beoordeling van de gewestelijke entiteit van de omstandigheden waarin het milieumisdrijf is gepleegd kennelijk onredelijk is omdat ze daarbij geen rekening houdt met haar als verzachtende omstandigheid, in de rand waarvan ze opmerkt dat ze sindsdien geen dergelijke feiten meer heeft gepleegd.

Beoordeling door het College

1.

De gewestelijke entiteit moet bij het opleggen van een bestuurlijke geldboete zorgen dat er geen kennelijke wanverhouding bestaat tussen de opgelegde boete en de feiten die daaraan ten grondslag liggen (artikel 16.4.4 DABM), zodat de boete evenredig moet zijn tot de feiten. Dit wordt nader gepreciseerd door de vereiste dat de hoogte van de bestuurlijke geldboete wordt afgestemd op de ernst van het milieumisdrijf, terwijl er ook rekening wordt gehouden met de frequentie en de omstandigheden waarin de overtreder dit heeft gepleegd of beëindigd (artikel 16.4.29 DABM). De gewestelijke entiteit beschikt hierbij in het licht van het maximumbedrag van een alternatieve bestuurlijke geldboete (artikel 16.4.27, lid 2 DABM) over een ruime discretionaire bevoegdheid, waarbij ze onder bepaalde voorwaarden in beginsel

ook de mogelijkheid heeft om de boete geheel of gedeeltelijk op te leggen met uitstel van tenuitvoerlegging (artikel 16.4.29, §2 DABM). Het College zal bij het toezicht hierop aan de hand van de argumentatie die regelmatig en in het bijzonder door verzoekende partij wordt voorgelegd nagaan of de gewestelijke entiteit is uitgegaan van de juiste feitelijke en juridische gegevens, deze correct heeft beoordeeld en op grond daarvan de waarderingscriteria om het boetebedrag te bepalen niet foutief of kennelijk onredelijk heeft toegepast. Dit zal met name moeten blijken uit de juridische en feitelijke motieven die aan de boetebeslissing ten grondslag liggen en die daarin worden vermeld en afdoende moeten zijn, vermits de beslissing als individuele bestuurshandeling ressorteert onder de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen. De beslissing moet dus een concrete, precieze en pertinente of draagkrachtige motivering bevatten waaruit de keuze van de gewestelijke entiteit voor een boete en voor een welbepaald boetebedrag blijkt, zodat de overtreder hiertegen met kennis van zaken kan opkomen.

2.

Verzoekende partij heeft in haar schriftelijk verweer tijdens de bestuurlijke boeteprocedure expliciet en aan de hand van stukken gewezen op de vaststelling dat ze lijdt aan en gevraagd om hiermee onder meer bij de begroting van het boetebedrag rekening te willen houden omdat dit volgens haar een verzachtende omstandigheid uitmaakt. Ze overwoog daarbij het volgende:

“ ...

Mijn cliënt betwist de feiten niet, doch was zich op het ogenblik van de feiten niet bewust van het feit dat hij een milieumisdrijf beging.

Een en ander heeft te maken met het feit dat bij mijn cliënt officieel een werd vastgesteld.

Dit werd in het verleden reeds onderzocht en in december 2019 ontvingen de ouders van mijn cliënt nog de bevestiging van de FOD SOCIALE ZEKERHEID dat mijn cliënt de medische voorwaarden vervulde voor het verkrijgen van bijzondere sociale en/of fiscale maatregelen, waaronder een bijkomende kinderbijslag. Ik voeg van deze beslissing een kopie in bijlage.

De vastgestelde maakt mijns inziens een verzachtende omstandigheid uit in hoofde van mijn cliënt, die trouwens nooit eerder enig milieumisdrijf pleegde en dit uiteraard ook niet meer zal doen.

Rekening houdend met het voorgaande verzoek ik u om, conform art. 16.4.29 van het Decreet van 5 april 1995 de bestuurlijke geldboete geheel of gedeeltelijk op te leggen met uitstel van tenuitvoerlegging.

...”

Uit de bestreden beslissing blijkt dat de gewestelijke entiteit de niet betwiste van verzoekende partij in de bestreden beslissing enkel betreft bij haar beoordeling van de toerekenbaarheid van het milieumisdrijf, maar dit niet in aanmerking neemt als verzachtende omstandigheid bij de begroting van het boetebedrag. Ze overweegt hierover in de bestreden beslissing het volgende:

“4.1 De toerekenbaarheid aan de overtreder

...

Vermoedelijke overtreder geeft aan in zijn verweer van 12 oktober 2023 niet bewust te zijn geweest dat hij een milieumisdrijf beging doordat er een hij hem werd vastgesteld. Er werd een attest overgemaakt als bewijs hiervan.

Dergelijk document laat echter niet toe om te besluiten dat de vermoedelijke overtreder niet in staat is of in staat zou moeten zijn om de gevolgen van zijn handelen, m.n. met een grasmaaier in een bos te rijden, in te kunnen schatten. Het overgemaakte document laat derhalve niet toe om te besluiten dat de vermoedelijke overtreder wilsonbekwaam is. De vaststellingen kunnen derhalve aan de vermoedelijke overtreder worden toegerekend.”

4.2 De hoogte van de geldboete

...

4.2.3. De omstandigheden

Er zijn geen bijzondere omstandigheden die in rekening worden genomen bij het bepalen van de hoogte van de geldboete.”

3.

Verzoekende partij maakt afdoende aannemelijk dat de gewestelijke entiteit de haar toegekende appreciatiebevoegdheid niet naar behoren heeft uitgeoefend doordat er bij de beoordeling van het waarderingscriterium van de omstandigheden waarin het milieumisdrijf is gepleegd geen rekening wordt gehouden met de argumentatie in haar schriftelijk verweer tijdens de boeteprocEDURE dat ze lijdt aan waardoor de bestreden beslissing ter zake niet afdoende is gemotiveerd en kennelijk onredelijk is.

Zoals blijkt uit de voorliggende stukken en door verwerende partij op zich niet ernstig wordt betwist, lijdt verzoekende partij aan waardoor ze onder meer moeite heeft om bepaalde

situaties correct in te schatten en bij momenten naïef is en is geneigd om het gedrag van anderen te volgen. Het blijkt ook dat verzoekende partij dit gegeven in haar schriftelijk verweer tijdens de bestuurlijke boeteprocedure niet alleen heeft aangevoerd als schulditsluitingsgrond, door met name te stellen dat ze zich hierdoor niet bewust was dat ze een milieumisdrijf pleegde, maar ook als verzachtende omstandigheid, op basis waarvan ze verzocht om de geldboete geheel of gedeeltelijk op te leggen met uitstel van tenuitvoerlegging. Uit de bestreden beslissing blijkt ten slotte dat de gewestelijke entiteit de /an verzoekende partij enkel in rekening brengt bij haar beoordeling van de toerekenbaarheid van het milieumisdrijf, waarbij ze oordeelt dat daaruit niet blijkt dat verzoekende partij wilsonbekwaam was, maar niet bij de begroting van de boete. Verzoekende partij betwist niet (langer) dat het milieumisdrijf haar ondanks haar kan worden toegerekend. Ze stelt enkel dat dit gegeven onterecht niet in rekening is gebracht als verzachtende omstandigheid.

Een schulditsluitingsgrond zoals dwaling heeft betrekking op de toerekenbaarheid van het milieumisdrijf en heeft een andere finaliteit dan een verzachtende omstandigheid, die betrekking heeft op de straftoemeting. Het oordeel van de gewestelijke entiteit dat de van verzoekende partij geen afbreuk doet aan het feit dat het milieumisdrijf haar kan worden toegerekend, waarover ze in voorliggende procedure overigens geen betwisting voert, betekent niet dat dit gegeven bij de beoordeling van de waarderingscriteria niet in aanmerking kan worden genomen als een verzachtende omstandigheid, die aanleiding kan geven tot de herleiding van de boete dan wel tot het opleggen hiervan met uitstel van tenuitvoerlegging. Gelet op de uitdrukkelijke en met stukken onderbouwde vraag van verzoekende partij om haar (ook) in aanmerking te nemen als verzachtende omstandigheid, stond het aan de gewestelijke entiteit om hierover in de bestreden beslissing standpunt in te nemen, te meer dit op basis van de voorliggende stukken redelijkerwijze een pertinent argument vormt in het kader van de beoordeling van de straftoemeting. Uit deze stukken blijkt immers dat de in hoofde van verzoekende partij gevolgen heeft op het vlak van 'activiteiten en participatie', waaronder de categorieën 'leren, opleiding en sociale integratie' en 'communicatie' en in die optiek een relevant gegeven is voor de beoordeling van de omstandigheden waarin het misdrijf is gepleegd.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

V. Indeplaatsstelling

1.

Het College kan na de gehele of gedeeltelijke vernietiging van de bestreden beslissing zelf een beslissing nemen over het bedrag van de boete en bepalen dat zijn uitspraak daarover de vernietigde beslissing vervangt (artikel 44 DBRC-decreet). De boete moet zoals gesteld evenredig zijn tot de feiten, waarbij de hoogte hiervan wordt afgestemd op de ernst van het milieumisdrijf, terwijl er ook rekening wordt gehouden met de frequentie en de omstandigheden waarin de overtreder dit heeft gepleegd of beëindigd.

2.

Gelet op de beoordeling van de middelen, onderschrijft het College het gemotiveerde standpunt van de gewestelijke entiteit in de bestreden beslissing over de toerekenbaarheid van het milieumisdrijf aan verzoekende partij en haar beoordeling van de waarderingscriteria van de ernst van de feiten en de frequentie om het boetebedrag te bepalen, waarover er overigens geen betwisting bestaat. Het College wijkt enkel af van het standpunt van de gewestelijke entiteit over het beoordelingscriterium van de omstandigheden waarin het milieumisdrijf is gepleegd of beëindigd. Het oordeelt dat er wel degelijk bijzondere omstandigheden zijn die in rekening moeten worden genomen bij het bepalen van de hoogte van de geldboete, met name het onbetwiste feit dat verzoekende partij lijdt aan waardoor ze onder meer kampt met een beperkt begrip voor sociale situaties en naïef en beïnvloedbaar is.

3.

Het College oordeelt dat de specifieke omstandigheid van de in hoofde van verzoekende partij verantwoordt om de geldboete te herleiden tot het bedrag van de door de gewestelijke entiteit voorgestelde transactie van 380 euro. Het College oordeelt ook dat deze boete geheel wordt opgelegd met uitstel van tenuitvoerlegging, dat geldt voor een proefperiode van drie jaar.

Een alternatieve bestuurlijke geldboete kan geheel of gedeeltelijk worden opgelegd met uitstel van tenuitvoerlegging, voor zover geen bestuurlijke geldboete noch een strafrechtelijke geldboete of gevangenisstraf werd opgelegd voor het plegen van een milieumisdrijf en/of milieu-inbreuk gedurende vijf jaar voorafgaand aan het milieumisdrijf. Het uitstel geldt voor een proefperiode vanaf de kennisgeving van de boetebeslissing van minstens één en hoogstens drie jaar en wordt van rechtswege herroepen als er gedurende deze proeftijd een nieuwe schending op de milieuregelgeving wordt gepleegd, die leidt tot een veroordeling tot een straf of het opleggen van een bestuurlijke geldboete (artikel 16.4.29, §2 DABM).

Uit de voorliggende stukken blijkt dat verzoekende partij in haar schriftelijk verweer tijdens de bestuurlijke boeteprocedure heeft gevraagd om de gebeurlijke boete op te leggen met uitstel van tenuitvoerlegging, maar dat de gewestelijke entiteit hierop niet is ingegaan. Uit deze stukken, in het bijzonder het blanco strafregister van verzoekende partij, blijkt ook niet dat ze niet voldoet aan de voorwaarden om te genieten van een uitstel van tenuitvoerlegging van de boete, terwijl verwerende partij hierover ook geen betwisting voert. Een uitstel van tenuitvoerlegging van de boete gedurende drie jaar is verantwoord in het licht van de ernst van de feiten en de persoonlijke situatie van verzoekende partij, die heeft, een jeugdige leeftijd en ook nog thuis woont en geen eigen inkomsten heeft. Het zal verzoekende partij afdoende aanzetten om in de toekomst geen nieuwe milieumisdrijven -of inbreuken te plegen.

VI. Beslissing

1. De bestreden beslissing wordt vernietigd.
2. Het College legt ter vervanging van de vernietigde beslissing aan verzoekende partij een alternatieve bestuurlijke geldboete op van 380 euro, met uitstel van tenuitvoerlegging gedurende een proefperiode van drie jaar, die ingaat vanaf de datum van kennisgeving van voorliggend arrest.
3. De kosten van het beroep, begroot op 100 euro rolrecht, zijn ten laste van verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken op 7 november 2024 door de eerste kamer.

De griffier,

De voorzitter van de eerste kamer,